TYGODNIK BIALSKI

Pismo zorganizowanych robotników i małorolników
wydawane przez „Powiatowy Związek gospodarczy“ w Białej.
Wychodzi na każdą niedzielę.

Cena 12 h. Redakcya i Administracya pisma: Biała: „Związek gospodarczy“ Nowy Rynek. Cena 12 h.

Nr. 1. Biała, dnia 22. grudnia 1918. Rok 1

Do P. T. Członków Ludowych Stowarzyszeń spożywczych!

Rozpoczynamy wydawać pismo, które ma być Waszem pismem, odzwierciadlać Wasze sprawy, podawać do publicznej wiadomości waszą nędzę, cierpienia i krzywdy, jak i wasze żądania praw i swobod równych z innymi. Chcemy być Waszym głosem i dlatego podawajcie Redakcyi swoje zapatrywania na sprawy gminne, powiatu i całej Polski. — Będziemy z Wami wykazywać, co jest złego w powiecie, co należy usunąć, co zmienić na lepsze, co zaprowadzić nowego Sprawy gospodarki powiatowej, zaopatrzenia w najpotrzebniejsze środki do życia, kontroli nad ich rozdziałem — stanowią pierwszą troskę naszego „Związku gospodarczego“. — Będziemy więc te rzeczy omawiać, umieszczać Wasze zażalenia, chłostać nadużycia, ktokolwiekby je popełniał, czyto w mieście, czy na wsi, w urzędzie, czy w sklepie. — Będziemy głosem kontroli publicznej nad całem życiem Białej i powiatu. — Zapraszamy więc do współpracy, do nadsyłania korespondencyi o tem, co się dzieje w gminach - wszystkich Członków Ludowych Stowarzyszeń Spożywczych, wszystkich zwolenników naszej pracy.

Dla kogo nasza gazetka?

Gazetka niniejsza poświęcona jest interesom ludu pracującego tak na roli jak i w przemyśle, będzie tedy bronić bezmajątkowego ludu tak małorolnego jak i bezrolnego przed wyzyskiem kapitalisty, bez względu na to czy kapitalista jest rolnikiem (wielkorolnik, obszarnik) czy przemysłowiec (fabrykant, kupiec, bogaty rzemieślnik względnie bankowiec) i bez względu na narodowość i wyznanie kapitalisty. Gazetka niniejsza jest organem powiat. związku gospodarczego, którego zadaniem jest obrona ludu bezmajątkowego przed wyzyskiem. Ponieważ socyalizm jest jedynym środkiem przeciw wszelkiemu wyzyskowi dlatego związek pracuje a gazetka niniejsza jako tegoż organ będzie pisała w duchu socyalistycznym. Wrogowie socyalizmu są tem samem przyjaciółmi wyzysku i dlatego też, broniąc ludu przed wyzyskiem, musimy i będziemy walczyć z wrogami socyalizmu bez względu na to czy są Polakami czy Niemcami, katolikami czy żydami i bez względu na to, jakie zajmują stanowisko społeczne i za jakim programem politycznym (narodowo-demokratycznym czy też chrześcijańsko socyalnym) się kryją.

Konieczność walki z tymi wrogami socyalizmu, którzy nienawidzą i jak mogą rozbijają nasz powiatowy związek gospodarczy uzasadnimy w następnych numerach gazetki —

Nauczycielstwo a my!

„Przez oświecony lud do wolności“ brzmiało hasło pracowników ludowych. — Niestety i lud i jego światłodawcy dusili się w niewoli galicyjskich rządów szlacheckich, odmawiających praw obywatelskich i ludowi i nauczycielowi. Dziś wieje już świeży „wiew“ lecz dola się jeszcze nie zmieniła. Chcemy być jej wyrazem — jak i wyrazem rozpaczliwego położenia szkoły naszej. — Słuszne żądania zorganizowanego Nauczycielstwa znajdywały w szeregach do których należymy zawsze jaknajenergiczniejsze poparcie. Tak jest i dzisiaj. — I praca i dola stawia Nauczycielstwo ludowe w jednym szeregu z robotnikiem i małorolnikiem, w szeregu proletaryuszy walczących o prawo do życia. — Dziś walka ta zwycięska i „Jutro“ do tych bojowników należy. Minęły czasy, gdzie nauczyciel drżał przed c. k. inspektorem, nieraz i przed księdzem i myśli swe głęboko ukrywał. Dziś rząd robotniczo-ludowy a w nim minister oświaty — pedagog z ducha i pracy - dzisiejszy, bierze w ochronę nauczyciela, nad poprawą losu jego radzi. Wolność słowa, wolność zapatrywania i kierunku pracy społeczno-politycznej jest waszym również udziałem. — Skorzystajcie z niego dla dobra tych, wśród których pracujecie, dla dobra własnego.

Spodziewamy się, że zorganizowane Nauczycielstwo tak z ideowych względów jak i we własnym interesie stanie otwarcie, zdecydowanie przy zorganizowanym robotniku i małorolniku, pomoże mu w walce o nowy porządek w Polsce i niezadługo już cieszyć się będzie zupełnem zwycięstwem robotniczo-ludowego światopoglądu.

Zapraszamy P. T. Nauczycielstwo jako pierwszych wśród ludu pracowników i najbliższych świadków jego doli, odczutej dobrze na doli własnej, do współpracy do nadsyłania korespondencyi, artykułów, uwag i spostrzeżeń.

Sejm w Warszawie i wybory do niego!

Tymczasowy Rząd ludowy Republiki polskiej rozpisał wybory do Pierwszego Ustawodawczego Sejmu na dzień 26. stycznia 1919. — Wybierać mają wszyscy mężczyźni i kobiety, którzy skończyli 21 lat życia w dniu 27 listopada tego roku t. j. w dniu rozpisania wyborów.

Wyborcy i Wyborczynie! Pierwszy Sejm polski to pierwszy Gospodarz Ojczyzny i jej budowniczy, źródło jej mocy i prawa. Sejm, to Polska wolna, Zjednoczona, Niepodległa. To koniec obcej niewoli, obcych rozkazów, obcego ucisku i wyzysku. O tym Sejmie marzyły pokolenia Polaków walczących w katorgach i na szubienicach, płaczących z bólu i upokorzenia na swojej ziemi pod knutem obcym, pod rządem obcym. Od składu tego Sejmu będzie zależało życie i szczęście milionów ludu w Polsce.

O wojnę powszechną

modlił się Mickiewicz, jako o jedyną chwilę naszego wyzwolenia. Chwila ta nadeszła. Wyzyskajmy ją! Niepodległa Polska potrzebuje pieniędzy.

Kupujmy Polską Pożyczkę Państwową!

w Banku krajowym lub Towarzystwie Zaliczkowem w Białej.

przeciw rozbijaczom organizacyi robotniczych w powiecie, różnym panom profesorom i księżom

Zrozumieli chyba ci panowie, którzy jakby w zaslepieniu chcą bronić starego świata, starych porządków jakie były przed wojną, że się przeliczyli, jeżeli dziś chcą jeszcze wprowadzać pańskie i księże rządy, aby w dawnej niewoli, ciemności i ucisku trzymać szerokie masy ludu pracującego.

Precz! precz! z nimi rozlegały się wołania z głębi rozgoryczonej duszy robotnika, i to niech będzie przestrogą dla zwolenników starego porządku świata. Robotnik i Chłop nie pozwoli sobie wyrwać krwawemi ofiarami wojny zdobytej wolności i samorządu robotniczo-ludowego.

Polskę chce on mieć Republiką z rządem robotniczo-ludowym na czele.

Zgromadzenie to przez usta robotnika wypowiedziało się w obronie pracy biednego inteligenta szczególnie nauczyciela ludowego, któremu polskie rządy szlacheckie w Galicyi kazało żyć za 80 lub 100 K na miesiąc. Ale powinien też biedny nauczyciel zrozumieć, przy kim jego miejsce w walce o nowy świat.

Zgromadzenie uchwaliło jednomyślnie wyrazy hołdu i uznania dla Naczelnika Republiki polskiej Komendanta Piłsudskiego, gorące poparcie Rządowi robotniczo-ludowemu Moraczewskiego w Warszawie, wreszcie ostrzeżenie pod adresem profesorów szkół bialskich, aby nie uprawiali przeciw-rządowej i przeciw-ludowej agitacyi.

Nasze zgromadzenia w niedzielę, 22. grudnia odbędą się w Komorowicach i Hałcnowie popołudniu o godz. 4 tej. Przyjdźcie na nie licznie!

Ogłoszenie wyborów do Sejmu w naszym okręgu!

Biała - Oświęcim - Chrzanów

stanowią jeden okręg wyborczy do Sejmu i wybierać będą razem 5ciu posłów.

Główna Komisya wyborcza jest w Oświęcimiu.

Dniem ogłoszenia wyborów u nas jest dzień 19. grudnia.

Za 24 dni od tego dnia muszą być w gminach wyłożone **listy wyborcze** do przeglądnięcia przez wyborców.

Dział gospodarczy.

Nasz Związek gospodarczy obejmuje 22 konsumy, czyli Ludowe Stowarzyszenia spożywcze — z liczbą do 30.000 członków.

Konsumy mamy tak w pow. sądowym bialskim jak i kęckim.

W ostatnim tygodniu powstał nowy konsum w Straconce. Dalsze się organizują.

Cukier. W najbliższym czasie nadejdzie dla powiatu dostateczna ilość cukru — jak zapewniono prezesa naszego Związku, czyniącego w tej sprawie starania.

W Związku jest do nabycia dla konsumów: marmelada, zapałki i cukierki.

Węgiel dla konsumów zamawiać można przez Związek

Państwa koalicy wysłały już uwiadomienia o wysyłce zboża do Polski drogą okrężną Odessa—Rumunia, a cena tego zboża jest niższa przeszło o połowę od naszych cen maksymalnych.

Ze świata:

Prezydent Wilson przyjechał już z Ameryki do Paryża, gdzie go z wszystkimi honorami i bardzo radośnie Francuzi przyjęli. Niezadługo zaczną się więc obrady nad pokojem.

Rząd zabronił Wilhelmowi wracać do Niemic. Jak słychać, rząd niemiecki uchwalił zabronić byłemu cesarzowi Wilhelmowi i jego małżonce powrotu do Niemiec.

Zniesienie stanu szlacheckiego, tytułów i orderów w Czechach. Praga. (B. K.) Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego uchwalono jednomyślnie ustawę, usuwającą stan szlachecki, tytuły i ordery. W mocy pozostają tytuły doktora i inżyniera, tudzież te, które wyrażają rzeczywiście wykonywaną rangę urzędową, a w końcu tytuły, udzielane przez wyższe uczelnie, jako odznaczenie, mianowicie doktoraty honorowe. Byłym szlachcicom nie wolno przy nazwisku używać przydomków, ani dodatków, oznaczających szlachectwo. Obywatelom republiki czeskiej nie wolno używać tych tytułów także zagranicą.

Pierwsze wagony polskie zaczęły kursować na kolei warszawsko-wiedeńskiej. Są to na razie wagony towarowe, na których ścianach pod polskim orłem są napisy P. K. P. (polska kolej państwowa).

Foch o . . . następnej wojnie. Według doniesień z Paryża, marszałek Foch na posiedzeniu paryskiej akademii nauk i sztuki powiedział, iż obecna wojna była straszna, gdyż była to wojna przemysłu maszynowego, ale następna wojna będzie jeszcze straszliwsza, bo zaprzęgnie w swój rydwan wszystkie siły.

Na pytanie, czy wierzy on w wybuch nowej wojny, Foch odpowiedział:

— Niestety, tak! Bo Niemcy ją przygotowują.

Zbiórka w Ameryce na korzyść Polski. W przyszłym tygodniu będzie urządzony w Ameryce „tydzień zbiórki". Uzyskane w drodze tej składki pieniądze będą przeznaczone na zakupno żywności dla biednej ludności w Europie, a w szczególności we Francyi, Belgii, w Rosyi i Polsce.

Po zamknięciu Numeru!

Wyłożenie list wyborczych i reklamacye przesunięte zostały na początek stycznia. Dokładniej napiszemy o tem w następnym numerze gazetki.

Do Zarządów Konsumów!

Prosimy w każdą sobotę zgłaszać się u nas w Związku lub przysyłać kogoś z kartką po gazetkę.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wippel, Biała. — Drukiem Gustawa Jenknera w Bielsku.